

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.
Račun pri poštnem ček, uradu štev. 13.633.

Ni kompromisa!

V enem oziru — in ne najmanj važ-
nem — moramo biti g. Pašiču hvaležni,
da je odklonil sporazum. Njegov nastop
v radikalnem klubu je dokazal, da ne
bi stranka g. Pašiča sodelovala pri spo-
razumu iskreno, temveč da bi skušala v
svojo korist kompromitirati tudi idejo
sporazuma.

In deloma se je to tudi že godilo. Že
se je govorilo, da je prvi uspeh radikal-
nih prvakov ta, da so rehabilitirani raz-
ni radikalni politiki, proti katerim so
vložene težke obtožbe. Ko je pokopal g.
Pašič sporazum, je pokopal tudi te reha-
bitacije in za to delo mu moremo biti
le hvaležni.

Položaj je sedaj čist in obnovila se bo
stara fronta, brezkompromisna in ostro
bojna fronta, samo da bo sedaj neprimer-
no bolj pripravljena za boj in da se sedaj
ne bo dalo več tako slepomišiti z raznimi
gesli ko prej. Naravni razvoj se bo na-
daljeval in zmotili se bodo tisti, ki misli-
jo, da za Jugoslavijo ne veljajo splošna
politična pravila.

Na eni strani jugoslovenska demokra-
cija, na drugi strani velesrbska oligar-
hija, na eni strani resnično demokratsko-
seljaški blok, na drugi strani nacio-
nalen blok! To sta fronti bodočega boja.

Nobenega dvoma ni, katera fronta bo
končno zmagala, zakaj za jugoslovensko
demokracijo so široke plasti naroda, za
velesrbsko oligarhijo pa samo poedin-
ci in njihovi hlapci. Se vedno pa je bil
narod močnejši od poedincev in še ved-
no je bila obča stvar nad interesom po-
sameznika.

Za končni izid boja ni torej nobenega
dvoma. Toda treba je, da bo boj čimprej
dobojevan, ker vsaka ura boja pomeni
uro več trpljenja za ljudstvo. Zato je tre-
ba, da se vsi, ki so za enakopravnost in
svobodo v Jugoslaviji strnejo v eno fa-
lango in da se vse sile porabijo v boju
ekonomično. Strankam »nacionalnega«
bloka je treba postaviti nasproti Demo-
kratsko seljaško stranko. Stranko in
blok, ker je blok težkopaden v taktiki in
razsipev v organizatoričnem delu. Za-
koni, ki se nappvedujejo, pa bodo tako
reakcionarni in tako nasilni, da je vsa-
ka razsipev v bojnih silah greh, ker
more resno ogroziti zmago. Enotna, vso
državo obsegajoča Demokratska seljaška
stranka je nujnost in njena agitatorična
sila je tako probodna, da ne vzdrži na
privatnih interesih sloneč »nacionalni«
blok niti ene bitke.

Toda ne samo v vsedrjavni politiki je
treba enotnosti opozicije, tudi v Sloveni-
ji sami. Sile demokracije je treba čim
najbolj združiti. Kmeti in narod je že raz-
umel položaj in napredna kmetijska fron-
ta je že skoraj dejstvo. Neobhodno je,
da se tej fronti pridruži tudi delavski
razred. Vsi malenkostni, posebno osebni
in strankarski interesi morajo biti potis-
njeni na stran, ker danes gre za biti ali
ne biti Slovenije. Ne udajajte se nobenim
praznim iluzijam in vsak informiran na-
rodni gospodar vam mora potrditi, da je
gospodarstvo Slovenije popolnoma na
tleh in da je že problem, če se sploh
rešimo pred totalnim obubožanjem.

Spas Slovenije je edino v enakoprav-
nosti, to pa priporoči le v demokratični
mislil ujedinjena Slovenija. Širokopotez-
no treba zasnovati vse predpriprave za
skupen nastop ob volitvah in sicer v ta-
ko popolni meri, da bo v Sloveniji tudi
z ostankom pridobljen mandat »nacio-
nalnega« bloka nemogoč. Stranka, ki
sprejema nagrade zato, ker pripušča ob-
ubožanje Slovenije, mora biti brez man-

Številni sprejemi radikalnih prvakov na dvoru.

Beograd, 27. maja. Včeraj popoldne je
Nj. Vel. kralj sprejel v avdienco Marka
Trifkovića in Živkovića. Nato so bili še
v dvoru Marko Gjuričić in za njim dr.
Stojadinović, ki je kralju izročil v pod-
pis trgovinsko pogodbo z Italijo. Naj-

večje zanimanje pa je vzbudila avdien-
ca Ninčiča, ki je bil dvakrat na dvoru.
Politični krogi so prepričani, da se na-
hajamo pred važnimi dogodki, ki bi
mogli skoraj priti do izraza.

Nevarnost odhoda hrvatskih posl. iz skupščine.

Beograd, 27. maja. V vrstah HSS je
bilo opaziti včeraj lahno vznemirjenje,
ki pa se je kmalu poglelo. Iz vrst radi-
čevcev se širijo vesti, da je treba še vi-
deti, ali bo radikalna stranka v celoti
sprejela sporazum, ali pa ga bo odbila.
Ako bodo radikali kot predstavniki Sr-
bov pokazali, da nočejo sporazum s Hr-
vati, bi bili potem Hrvati prisiljeni ori-
jentirati se na drugo stran. Hrvati bodo
potem zahtevali sodelovanje z onimi
Srbi, ki hočejo sporazum, da jih podpro

in da bi šla tako večina Srbov z onimi,
ki hočejo sporazum. Samostojni demo-
krati zahtevajo, da se verifikacija man-
datov, ako se ne bo mogla uničiti, odloži
na jesen. V krogih HSS se trdi, da bi bi-
li Hrvati, ako se to uresniči, prisiljeni
bojkotirati parlament in apelirati na
zdravo srbsko nacionalno zavest, ki ima
največ zaslug za to državo in največ smi-
sla za mirno življenje. Radičevci upajo,
da jih bo srbski seljak razumel in da bo
mogoče se z njimi bratski sporazumeti.

Izjava radikalnega poslanca Vukutiča.

Beograd, 27. maja. Radikalni posla-
nec Ilija Vukotić je izjavil novinarjem
svoje trdno prepričanje, da bodo vsi
mandati verificirani. Radikalni klub
ima polno zaupanje v g. Pašiča in bo
sprejel to, kar bo Pašič odločil. Čim se
verificirajo mandati, bodo pričela poga-
janja, ker nimajo radikali od radičevcev
ničesar več zahtevati. Bilo bi tudi zelo
nemoralno, ako se radičevcem postavijo
še kakšni pogoji. Radikali so dobili od
HSS vse, kar je v državnem interesu,
tako da bo prišlo in bo moralo priti do
sporazuma, za katerega se zavzemajo
zlasti radikalni poslanci-seljaki, ki kate-
gorično zahtevajo sporazum. Ako radi-
kalna stranka ne izkoristi sedanjega mo-
menta, ni gotovo, da bi še kdaj bila v

stanu stvoriti sporazum s Hrvati. Edina
zapreka sporazumu je Pribežević, ali v
tem slučaju se mora njega zapostaviti.
Radikalna stranka stoji na stališču, da
se mora radičevcem v vprašanju samo-
stojnih demokratov iti na roko. Mi smo
itak Pribeževiću povečali klub za 8 po-
slancev, ki bi morali pripasti nam. Pozit-
ivno je, da bo prišlo v slučaju, ako bo
dosežen sporazum, tudi do revizije usta-
ve. To je potrebno, da se nudi radičev-
cem možnost uvesti v ustavo vse ono,
kar smatrajo za najboljše v interesu
skupne domovine. Čim stopijo radičevci
v vladu, se bo sedanja skupščina razpu-
stila in razpisane bodo nove volitve za
revizijo ustave.

PAŠIČ BO SVOJ GOVOR POPRAVIL.

Beograd, 27. maja. Kakor se doznava
iz najbližje Pašičeve okolice, so bila no-
vinarska poročila o njegovem govoru
pretirana. Pašič bo dal nekatere poprav-
ke in osebne izjave v tem pogledu. Ra-
dikalni klub čaka na daljni razvoj stva-
ri s trdnim zaupanjem v Pašiča.

Včeraj sta bila na obedu v dvoru
predsednik skupščine Marko Trifković
in predsednik radikalnega kluba Ljuba
Živković. Politični krogi so to tolmačili
kot sondiranje terena s strani krone.

IZJAVA PAVLA RADIČA.

Zagreb, 27. maja. Pavle Radić, ki je
včeraj posetil Stjepana Radića, je izjavil
novinarjem z ozirom na govor Pašiča,
da se iz njega jasno vidi, da radikali
še ne poznajo Hrvatov.

Kar se tiče verifikacije mandatov, je
Pavle Radić izjavil, da se bo videlo, kaj
bo radikalom bolj konveniralo, ali da
se razveljavijo anketirani mandati, ali
pa da na njihovo mesto pridejo namest-
niki. Posebno pa je g. P. Radić podčrtal,
da so in morajo biti neki razlogi, da je
Pašič v nedeljo tako govoril. Ti raz-
logi pa so sedaj še tajni in se ne smejo
objaviti.

data! V tem je vzrok za vse Slovence,
da poznajo le eno fronto in da podrede
njeni zmagi vse druge interese!

Ker je dejal g. Pašič, da ni sporazu-
ma, triumfirajo danes naši mladinci, za-
kaj še naprej bodo prejeli nagrade za
hlapčevstvo. Parola Slovenije pa mora

»BREZ RAVNOPRAVNOSTI«.

Zagreb, 27. maja. Današnji »Hrvat«
prinaša zelo oster članek pod naslovom:
»Brez ravnopravnosti«, v katerem pra-
vi, da so Pašičevi »mameluki« nastopili
včeraj v narodni skupščini po diktatu
svojega šefa in v smislu njegovega ne-
deljskega govora. S strani radikalnih
»telica« so se čuli klic: »Bit će ono, što
mi hoćemo«. Koliko ima prepotence, ob-
jesti, drznosti in brezobraznosti je v tem
nastopu onih bednih, ki so se doko-
pali do moči većinom le z nezastlišano
nezakonitostjo, terorjem in s prosto
krajolilnih kuglic! Mi Hrvati smo na
vse pripravljeni in na vse navajeni, ker
vemo, da smo stavljeni izven zakona. S
tem je Pašič dokazal, da je zavlada-
nje verifikacije nezakonitost in velika
krivica. Pašič si ne sme več dovoliti, da
bi se cinično igral z našimi interesi. Na-
ši poslanci morajo iz tega izvajati kon-
sekvence. Hrvatski narodni zastopniki
morajo biti ravnopravni z ostalimi.

PROTI NASILJU!

Beograd, 27. maja. Dr. Žanić je vložil
na notranjega ministra interpelacijo radi
žandarskega nasilja, ki se vrši v vseh
občinah v Hrvatski in Slavoniji.

biti, da ni kompromisa z ljudmi, ki tri-
umfirajo, kadar je sporazum odložen.

Kadar pa ni kompromisa, tedaj je boj.
Tega se treba zavedati in zato vsi v eno
fronto, v fronto jugoslovenske demokra-
cije, ki je podlaga za konsolidacijo dr-
žavo.

Seja skupščine.

Beograd, 27. maja. Seja se je začela zo-
pet prepozno. Tudi v tem oziru mora
vladna večina dokazati svojo nesposob-
nost. Pred prehodom na dnevni red je
zahteval dr. Superina, da se najprej raz-
pravlja o poročilu anketne komisije, ker
ne gre, da 24 hrvatskih poslancev ne
more sodelovati pri tako važnem zaku-
nu. Njegov predlog pa je bil seveda od-
klonjen in pričela se je razprava o za-
konu v kmetijskih kreditih.

Poročilo večine je prečital posl. Frani-
čević, opozicijska skupina pa je pre-
čitala svoje odvojeno mišljenje. Zborni-
ca se je pri tem skoraj popolnoma iz-
praznila in publika je mogla videti, da
je ves naš parlament sama formalnost.

Nato je branil vladni načrt minister
Miletić in povdarjal ter naglašal, ka-
ko da je zakon samo v korist kmetijstvu
ter da zato prosi, da ga skupščina odobri
soglasno. O tem pa ni g. minister niko-
gar prepričan, da bi vladna večina čis-
to gotovo dokazala, da je njen glaso-
valni mehanizem intakten.

Ko je bil še odbit predlog dr. Superi-
ne, da se postavi kot prvo točko na dne-
vni red prihodnje seje: poročilo anketne
komisije, je bila seja zaključena in se
nadaljuje danes.

SEJA VLADE.

Beograd, 27. maja. Včeraj se je vršila
seja ministrskega sveta. Razpravljali so
o situacijah in o delu skupščine. Poro-
čilo anketnega odbora bo izročeno veri-
fikacijskemu odboru. Stvar se hoče za-
vleči, da bi se dobil čas, da se skozi
skupščino donese čim več reakcionarnih
zakonov. Napravljen je program skup-
ščinskega dela. Pašič je poročal, kar mu
je povedal Ljuba Živković o svoji avdi-
jenci pri kralju. Prometni minister je
poročal o nekaterih strokovnih stvareh.
Storjeni so važni sklepi v raznih resor-
nih vprašanjih.

POOSTREN NASTOP OPOZICIJE.

Beograd, 27. maja. Odhod Pavla Ra-
dića v Zagreb se komentira na razne
načine. Misli se, da je on odpotoval po-
vodom sklepov, ki so padli na zadnji
seji opozicijskega bloka. V splošnem
pričakujejo ostrega nastopa celokupne
opozicije.

NAZIRANJE HRVATSKIH KROGOV.

Zagreb, 27. maja. Nekdo izmed vodi-
teljev HSS je izjavil, da je bil na zad-
njem sestanku bloka odobren poskus
Pavla Radića, kako bi čimprej prišlo
do verifikacije mandatov HSS in na
kakšen način bi se preprečilo donoše-
nje reakcionarnih zakonov.

SOFIJSKI ATENTATORJI BILI DANES — OBEŠENI.

Sofija, 27. maja. Danes zgodaj zjutraj
se ima izvršiti smrtna kazen nad atenta-
torji: Friedmannom, Kojevom in Zad-
gorskim. Baje bo to delo opravil neki
cigan. Včeraj popoldne je bilo obsojen-
cem sporočeno, da je kralj odbil proš-
njo za pomilostitev. Sinoči je bilo do-
voljeno sorodnikom, da posetijo žrtve.

NOBENIH POROČIL SE O AMUNDSENU.

Oslo, 26. maja. Dosedaj s Spitzbergov
še ni nobenih poročil o Amundsenov.
Vreme ni več tako ugodno. Po vesteh
iz Newyorka namerava poslati ameri-
ška vlada svoje zrakoplove, med njimi
tudi Los Angeles, da najdejo sled za
Amundsenom.

Vlada nesposobnežev.

SKANDALOZEN NAČRT IN VALIDSKEGA ZAKONA.

Sedanja vlada se rada predstavlja kot vlada nacionalnega bloka. Čisto po krivici in v popolnem nasprotju z resnico. Zakaj, niti ni narod za to vlado in niti ni njena politika taka, da bi bila v narodnem smislu. Nasprotno je vsak njen zakonski načrt tak, da ga mora narod brezpogojno odkloniti. Ne pa samo vsled njegovih reakcionarnih določb, temveč predvsem vsled njegovih tehničnih napak, ki so tako velike, da se ti načrti, če postanejo nespremenjeni zakon, sploh izvajati ne bi mogli. Zato je edini pravilni naslov za sedanjo vlado: vlada nesposobnežev.

Od nje predloženi zakonski načrti to jasno dokazujejo. Po vrsti so vsi nesprejemljivi in debata se more voditi samo o tem, kateri je slabši, kateri je bolj šušmarski. Nemožnost tiskovnega zakona je bila že dokazana in celo poslanci vladne večine so morali odkloniti skoraj vse točke tega načrta. Zakonski načrt o kmetijskih kreditih je bil tak, da bi se nam smejal ves svet, če bi ga sprejeli v nespremenjeni obliki. Zakonski načrt o sodnih in sodniških kreditih je bil tak, da bi se nam smejal ves svet, če bi ga sprejeli v nespremenjeni obliki. Zakonski načrt o sodnih in sodniških kreditih je bil tak, da bi se nam smejal ves svet, če bi ga sprejeli v nespremenjeni obliki.

Toda vsaj v eni točki bi človek pričakoval, da je storila vlada svojo dolžnost, vsaj glede invalidskega zakona bi človek pričakoval od vlade nacionalnega bloka vsaj malo resnega dela. Če že ne mi prečani, potem bi vsaj zaslužni invalidi Srbije morali biti predmet resne skrbi sedanje vladne vlade. Pa tudi glede invalidov je pokazala sedanja vlada popolno nesposobnost. Naj dokazemo to s člankom »Politika«, ki je čisto srbsko glasilo in ki odklanja invalidski zakon z vso odločnostjo. In vendar favorizira invalidski zakon srbske invalide in dela razliko med prečanskimi in srbskimi invalidi! Kaj bi še le morali reči naši invalidi o vladnem načrtu invalidskega zakona!

Pa naj ima besedo »Politika«!
»Vprašanje o invalidskem zakonu se je za celih dvanajst dni pritajilo. Te dni pa se je »opet« javilo. In tudi ta šestnajsti načrt je šel po svojih predhodnikih. Morda bi bilo celo bolje, da bi popolnoma šel za njimi, da se ga nikdar ne bi več videlo. Bolje bi bilo, ker je našim invalidom čisto vseeno, če umirajo od lakote, s katero jih obdarja sedanji zakon ali če umirajo brez kruha, katerega jim odzame država z novim zakonskim načrtom. Invalidsko vprašanje se v bistvu ne rešuje samo z zakonom, temveč tudi z dobro voljo merodajnih faktorjev, da ti vneso v zakon odredbe, ki odgovarjajo stvarnim potrebam invalidov. Zadnji vladni načrt pa je zelo daleč od tega, da bi rešil invalide lakote in umiranja. Nasprotno, ta zakon celo ponižuje invalide, one vrle bore, ki so bili nekoč nade in ponos naroda in ki so danes izmrogani, upropaščeni in vrženi v prah pozabljenja. Ta zakonski načrt jih ponižuje, ker jim ne samo ničesar ne priznava in jim ne daje dolžnega spoštovanja, temveč jih s pomanjkanjem vsake obzirnosti do njih postavlja za kazence.

Niti pretirana in niti neosnovana ni trditev, da je naša država bolj poskrbela za kazence, kakor pa je dosedaj skrbela in kakor misli po novem načrtu skrbeti za invalide. Kazenci v državnih kaznišnicah imajo stanovanje, hrano in obleko. Popoln invalid pa, čegar delovna sposobnost je zmanjšana za celih 100%, ki je popolnoma nesposoben za vsako delo, bi imel po novem invalidskem zakonu

prejemati mesečno 200 dinarjev.

Ta vsota, pretvorjena v današnji vrednost kruha, pa pravi, da daje država svojemu za delo docela nesposobnemu sinu, ki je postal nesposoben, ker se je žrtvoval za državo, kot nagrado dnevno en kilogram suhega kruha. Kako bedna je ta nagrada se vidi najbolj iz tega, da je kruh komaj dvajsetina vseh dnevnih potrebščin. Bedna je ta nagrada, ko je celo manjša od onega, kar daje država kazencem, obsojenim vsled zločina.

Invalidi, ki so onesposobljeni samo na polovico, ki jim je izbito eno oko, odtrgani prsti z roke ali ki imajo slične poškodbe, dobe

mesečno 45 dinarjev

doklade za svojo nesposobnost v ime državne nagrade. Kako bedno je to priznanje, kako zelo meji na cinizem, se najbolj vidi iz tega, da bi rabil tak invalid devetnajst let, predno bi prejel to, kar dobi en narodni poslanec tekmo enega meseca.

Vojne vdove in vojne sirote prejmejo samo del tega, kar predvideva zakonski načrt za vojne invalide. In če bi se moglo primerjati bedo, katero predvideva načrt za one, ki jih invalidski zakon »ščiti«, potem bi se moglo reči, da imajo vdove in vojne sirote po novem zakonu pravico na večjo bedo — ko invalidi. Za nje ne predvideva zakon niti olajšave za železniške voznike, ki so dovoljene rodbinam živih uradnikov in ne dovoljuje jim niti brezplačnega zdravljenja, ki je po

ustavi zajamčeno za vse revne državljane naše dežele.

Odstavek, ki govori o invalidih-oficirjih je izdelan brez vsakega kriterija, brez vsakega kompasa in brez iskric poznovanja invalidskega vprašanja.

Tu so oficirji najprej razdeljeni v »naše« in »avstrijske«. »Naše« so razdeljeni in aktivne in rezervne, nato pa so eni in drugi razdeljeni še v po dve skupini. Tako se aktivni dele na one, katerih gospodarska sposobnost je zmanjšana za več kot 70% in na one pod 70%. Drugi dobe stare pokojnine, prvi za en čin več in se prevedejo na pokojnine po zakonu iz leta 1923.

Pri reševanju tega vprašanja se prav nič ni oziral na to, da oficirji niso niti kmetovalci niti rokodelci, temveč da so vse svoje življenje posvetili oficirski službi in da so nesposobni za vsako službo, če so nesposobni za oficirsko in naj so izgubili samo eno roko ali pa obe nogi. Za delo v službi, kateri so se posvetili, je čisto vseeno, ali so 70 ali 80 odstotni invalidi.

Če se vzame dalje v obzir odredba o očitni nesposobnosti, po kateri se danes ocenjujejo naši invalidi, potem se vidi, da ni niti en jetičen ali paraličen bolnik ocenjen za manj kot 80% nesposobnosti. Na ta način bodo oni, ki so sedeli daleč za fronto in dobili paralizacijo ali tuberkulozo, po novem načrtu avanzirali in prevedeni na pokojnine po novem zakonu, dočim bodo pravi borci, ki so izgubili v vojni pest, uho ali stopalo, zapostavljeni.

Rezervni oficirji so enako podeljeni na dve skupini. Oni, ki so državni uradniki bojo imeli svojo uradniško pokojnino in invalidnino, oni pa, ki pripadajo svobodnim poklicem, imajo samo invalidnino. Tako bo imel bančni uradnik, ki je izgubil roko in ki ga nobena banka ne bo več sprejela, kot državno podpora 400 dinarjev mesečno. S tem mora živeti.

Kako je to nelogično in brez vsake podlage, se vidi najbolj iz sledečega dejstva: po osvobojenju in poujedanju ima mnogo stotin, celo tisočev naših državljanov, ki niso bili preje srbski državljani in katerim je kot narodnim delavcem priznana penzija. Ali mar naši rezervni oficirji, ljudje s svobodnim poklicem, ki so se celih sedem let bojevali in izgubili v teh bojih posamezne dele svojega telesa, niso nacionalni delavci?

Oficirji bivše avstro-ogrske armade so puščeni na njihovih starih kronskih pristojbinah, s katerimi morajo umreti od gladi. Pri reševanju njihovega vprašanja se mora zavreči vsako sentimentalnost in vsaka osebna čustva. Nad temi čustvi mora gospodariti državniška zahteva pravičnosti.

Ali so oni isto ko naši oficirji? O tem se je moglo razpravljati pred krfsko deklaracijo. Danes pa imajo vsi državljani naše kraljevine iste dolžnosti in morajo zato imeti popolnoma logično tudi iste pravice.

Novi zakonski načrt je zmalčil tudi idejo o narodnem invalidskem fondu. Na celem svetu obstoje taki fond. V njih polaga narod svoj obolus, polaga ga na razne načine, da bi pomagal onim, ki so v borbi za narod postali nesposobni za delo. Toda v vseh deželah razpolaga s tem fondom sam narod. In prav je tako, ker narod daje, narod tudi razpolaga. Naš novi načrt pa odreja, da razpolaga s tem fondom minister. Z drugimi besedami: iz njega se ustvarja nov disposicijski fond, s katerim se bodo organizirale strankarske pomoči na račun narodne dobrodelnosti in preko zlomljenih kosti invalidov.

Končno odpravlja novi načrt tudi invalidska združanja. Dočim je začetni zakon o pomoči vojnim invalidom odredil po § 25., da se imajo invalidi organizirati v obsejne, okrožne in osrednje odbore, dočim so se naši invalidi ravnali po tej določbi in se organizirali ter izvedli organizacijo pod zaščito kralja in stopili v mednarodno zvezo invalidov, dočim se je končno država pri reparacijah posluževala invalidske organizacije, gre novi zakonski načrt za tem, da uniči te organizacije. Zakaj? — To je vprašanje, na katero morejo odgovoriti samo gospodje, ki so pristostovali seji ministr. sveta, ko se je o tem reševalo.

Vprašanje naših invalidov se polagoma samo odstavlja z dnevnega reda. Naši invalidi umirajo rapidno. Toda ko tudi poslednji od njih umre, bo zopet ostala ona domovina, za katero so se borili, kateri bo tudi v bodočnosti treba mnogo žrtv in mnogo samozatajevanja njenih sinov. Pa ali bodo bodoče generacije pripravljene za samozatajevanje danes, ko v tej deželi umirajo najbolj bedne smrti oni, ki so za njo največ dali?

To je vprašanje, ki leži za današnjim vprašanjem invalidskega zakona. V tem je pravzaprav bistvo invalidskega vprašanja.

Tako srbski list. Mi pa dostavljamo: Nobena stvar ne dokazuje tako zelo nenacionalnosti in brezsrčnosti sedanje vlade ko njeno postopanje do invalidov. Naj poginejo ti v bedi in pomanjkanju samo, da cvete partija — njihov bog in njihov malik!

In za te partizane se navdušujejo nacionalisti! »Strašna slepota je človeka!«

tem cilj parlamentarne politike: hočejo pobijati Painlevéja in favorizirati Herriot.

Ze pri zadnji seji se je pričakovalo, da pride med socialisti in ministrom do kontroverze. S tem, da je bila odgojena debata o Renaudelovi interpelaciji glede Maroka, se je stvar samo zavlekla.

Oficijalni bulletin protektorata objavlja odredbo, ki je prepoveduje uvažanje in razširjanje komunističnega dnevnika »L'Humanité« v francoski coni šerifovega kraljevstva. To prepoved so povzročili gotovi članki omenjenega lista, ki so pozivali vojake, naj odpovedo pri operacijah pokorščino.

Oficijalni komuniké o francoskih operacijah pravi:

Na zahodu vlada na fronti mir. Samo okrog Pibane je padlo par puškinih strelcev. Nova akcija artilerije je povzročila med sovražnimi vrstami resne izgube in precej panike. Pri gori Lenhagia so javljene nove koncentracije. Delovanje naših aeroplanov je bilo zelo živahno. Skupina eskadrilij je povzela trideset pletov ter je vrgla na vasi disidentov in na sovražne oddelke nad 500 bomb. Potrjuje se, da so bile sovražne izgube posebno v bojih z dne 22. jako velike. Desno krilo je prišlo v stik s številnimi disidenti, ki jih je podpiralo 1200 Riffovih ljudi. Naši pristasi, ki jih je vodil polkovnik Rozan, so se obnašali briljantno. Na vzhodu je situacija mirna.

Politične vesti.

— Diktatura gospoda Pašića. Ko so vprašali nekega radikalnega poslanca po Pašićevem govoru, za nadaljnji razvoj dogodkov, je ta odkritosrčno bleknil: »Pa kaj me vprašujete, vsaj je vse v rokah g. Pašića. Kaj bi torej izjavil?« — Bo v resnici treba prekrstiti radikalni klub v Pašićev klub ali še bolj v klub mamelukov.

— Ena verzija. »Politika« beleži sledečo vest: Včeraj se je mnogo govorilo o verziji, po kateri je krona izrazila željo, da bi sedanja vlada donesla vsaj glavne zakone, ki so v njenem programu, tako da bi se nova kombinacija (tu se misli na radičevce) stvorila šele z novim programom. Potemtakem bi imela vlada PP najprej izglasovati zakon o kmetijskih kreditih, invalidski zakon, tri sodnijske zakone (o uredbi sodišč, o sodniških in o državnih pravdnikih) in potrebne dvanajstine, šele potem bi se začela pogajanja glede nove kombinacije.

— Veliki državnik Pašić je popolnoma usvojil argumentacijo samostojnih demokratov, kakor se hvalijo mladinski listi. Ker je za Jugoslavijo popolna novost, da bi mladinska argumentacija tudi samo dišala po državniški modrosti, se nam zdi, da slava državniške modrosti Pašića je v ponedeljek zelo otemnela. In mislimo, da bo zgodovina še to jasno dokazala, ko se je ustavila že leta 1915. Pri slavnem državniku Pašiću, ker že tedaj ni razumel Pašić veličine jugoslovenske ideje.

— Zopet incident na bolgarski meji. Glasom vesti iz Caribroda se je približala dne 25. t. m. ob polnoči 50 mož broječa bolgarska vojaška četa naši obmejni straži. Dva naša vojaka sta spala, tretji je stal na straži. Bolgarski vojaki so prišli v rove ter začeli streljati. Vojaku na straži sta priskočila na pomoč njegova dva tovariša, in tudi naši so začeli streljati. Streljanje pa ni trajalo dolgo. Bolgari so se umaknili. Kljub temu so ostali naši vojaki v rovu do jutra, dokler niso prišli oficirji. Tudi bolgarski vojaki so ostali čez noč v bližini meje. Vprašani, zakaj da so streljali, so odgovorili, da so stražili ptice.

— Vesti iz Bolgarske. 16. april, ko je bil izvršen atentat, je proglašen za dan žalosti. — V bližini naše meje je bila odkrita, kakor sporočajo oblasti, velika komunistična organizacija z istim ciljem, kakor vse dosedanje. — Šef sofijske policije Mihalčev je izjavil, da je organizator atentata Jankov dobil iz Moskve 400 milijonov levov s posredovanjem agenta Bermelija. — V poslednjih 10 dneh prihaja vsak dan v notranjost naše države 5 dob. emigrantov, ki so se preje izseljevali iz naše kraljevine. Izjavljajo, da jih k temu sili nevezdržno stanje v Bolgariji, ki je nastalo po propadnem obsebnem stanju.

— Izjava Atanasova. Minister v kabinetu Stambolizke g. Nedeljko Atanasov je podal dolgo izjavo o situaciji na Bolgarskem in o terorju. Rek je, da je agencija Avala svetovnemu tisku sporočila, da so pred njegovim stanovanjem prijeli atentatorja. Sofijski tisk piše, da je to provokacija. Odgovarja temu in pravi, da od 9. junija 1923 pa do danes vlada v Bolgariji nezno stanje. Vsako mesto v Bolgariji ima svojo Golgotu. Sofija ima Golgotu na planini Vitošu, kjer leži nekoliko 1000 mrtvih. Neki ameriški novinar je rekel: Odstavljaj pero, naj rjavi. Nočem pisati o teh zločinih, ker se me studijo kot človeku, Atanasov navaja statistiko ubitih poslancev in ministrov. Konča, da za tak režim v Bolgariji ni mesta in da nihče ne sme podpirati Cankovega režima.

— Za moč in demokracijo. Bivši francoski ministrski predsednik Herriot je imel ob priliki odkritja spomenika za padlimi v mestu Leus daljši govor, med katerim je dejal: Ni važno, kdo je na vladi, temveč važno je le to, da demokracija napreduje v socialnem delu in razvoju. Prva naloga vsake vlade je, da zagotovi svoji deželi sigurnost. To pa nikakor ni v nasprotju z zahtevo, da se ne naruš mir. Končno se je Herriot dotaknil našega govora v Zenevi in dejal, da upa, da postane ženevski protokol še velika karta za pravice narodov.

— Stresemann za Hindenburga. Na seji predsedstva nemške ljudske stranke je imel zunanji minister Nemčije Stresemann daljši govor, tekmo katerega je dejal: Nemška ljudska stranka se ne more priklopiti niti demokratični levici, niti politiki desničarskega državnega bloka! Nočemo in ne smemo

LAJŠANA PLAČILA ZA
BLEKE DAJE
BERNATOVIC.

se spustiti v ekstremske boje. Za nas je najvažnejše, da se vzdržimo proti tujini. Sprejem Dawesovega načrta se je izkazal kot dober, ker je utrdil naše gospodarsko stanje. Nato je branil Stresemann svojo zunanjo politiko in razlagal svoj načrt o garancijskem paktu. Prešel je nato na izvolitev Hindenburga, ki da noče ničesar drugega, ko politiko miru na osnovi ravnopravnosti z drugimi narodi. (To se pravi, da Nemci ne smejo veljati kot premaganci. Op. ured.) Hindenburg, da je najboljšje jamstvo, da bo politika Nemčije miroljubna. Edina naloga nemške politike je, da je realna in prosta vseh iluzij, (kar bi v navedenem govoru pomenilo, da treba Nemčiji pridobiti z vsemi sredstvi njeno nekdanjo vlogo. Op. ured.)

— Švica odklonila socialno zavarovanje. Iz Curiha se poroča: Pri nedeljskem ljudskem glasovanju je odklonilo švicaško ljudstvo s 381.000 glasovi proti 280.000 takozvano inicijativno Rothenberga za spremembo čl. 34. švicaške ustave. Inicijator predlaga, da se doda temu členu ustave dodatek, po katerem bi se imelo uvesti obvezno starostno, pokojninsko in invalidno zavarovanje. Za kritje tega zavarovanja bi se imel ustanoviti poseben fond, takozvani fond z vojnih dobičkov, v višini 250 milijonov švicaških frankov. Pri pomniti treba, da je narodni svet na svojem zadnjem zasedanju v marcu mesecu odobril zakonski načrt, ki predstavlja kompromis predlog med inicijativno in vladnim načrtom, ki je zahteval le starostno in pokojninsko zavarovanje in ki se je izjavil za postopno uvedbo socialnega zavarovanja. Bilo bi torej napačno misliti, da je Švica brez socialnega zavarovanja.

— Boji v Maroku. Vrhovno poveljstvo nad srednjo fronto je prevzel general Dangan. Abdelkerin zbira nove sile, ker je pretrpel njegova vojska težke izgube. Odpad plemena Aidazan od vstašev je vplival na nje poraz. V Fergaških gorah je odbila francoska vojska napad vstašev ter jim prizadela težke izgube.

Prosveta.

KONCERT BRAVNIČAR-KOGOJ.

Vključ za koncerte skrajno neugodnemu času — koncertne sezone je začetek maja konec — sta se ojunčila gg. Matija Bravničar in Marij Kogoj prireditelj podeljek zvečer samostojni kompozicijski večer v dvorani Filharmonične družbe. Mlada skladateljica, prvi član opernega orkestra, drugi kapelnik opere hodita v svojih skladbah po potih sodobne glasbe, katere reprezentant je ponajveč Arnold Schönberg. Vsaka novotarija nareti odpor, tako ima tudi Schönberg mnogo navdušenih pristaveh in oboževalcev, še ved pa zagrnjenih nasprotnikov. Kdo ima prav in kakšno prihodnost ima ta glasba, bo pokazala bodočnost. Velike duhove je svet dostikrat spoznal in razumel pozno, največkrat po njihovi smrti. Vsako novo stremljenje je treba z veseljem pozdraviti in zato ni bilo prav, da je bil podeljek večer slabo obiskan. Apostola novega pokreta naj se tega ne ustrašita. Vzpored je obsegal solospove, klavirske komade in enega za gosli. Skladbe so izvajali gg. Vilma de Thierry, Pavla Lovšetova in g. Nikola Cvejić, prof. Karel Jeraj. Kot spremljevalca sta fungirala g. Balatka in Svetek. Bravničarjeva kompozicija napravila vtis iskranja, premišljenja in računanja, dočim Kogojeve kažejo dovolj občutka in ognjevitosti. Oba pa operirata z malodane enakimi sredstvi. Brez dvoma je, da sta oba talenta, ki zaslužita, da jih upoštevamo in podpiramo njihova stremjenja. Lepo zato od sodelujočih, ki so se stavili jima radevolje na uslugo, da sta pokazala svoja dela. Maloštevilni poslušalci — večinoma mladina — so lepa izvajanja sprejeli z navdušenimi, včasih celo z entuzijastičnimi ovacijami. Privoščili bi skladateljema poleg moralnega uspeha še gnotnega.

Pevsko društvo »Lipac« v Litiji praznuje letos 40-letnico, pevsko društvo »Zvon« v Trbovljah pa 30-letnico svojega obstoja.

—o—

PREMIJERA »BRIVCA BAGDADSKEGA«.

V petek dne 29. t. m. je v naši operi premijera Kornelijeve opere »Brivec bagdaski«. Vsebinsko te opere je napisal skladatelj sam po pravilni vsebini iz 1001 noč. Delo je bilo popolnoma izgotovljeno 2. aprila 1858. leta v Weimarju in posvečeno znamenitemu klavirskemu virtuozu in komponistu Francu Lisztu, ki je to delo vpisoval dne 15. decembra 1858. leta na dvornem gledališču v Weimarju. Vsled raznih intrig je to delo takrat propadlo in slavnj Liszt je vsled tega odložil mesto dvornega kapelnika. Pozneje se je tuptam izjavljalo, od junija 1904. leta pa je »Brivec bagdaski« stalno na repertoarju vseh velikih odrov. »Brivec bagdaski« je ena največjih in najznamenitih klavirskih oper svetovne literature in njen uspeh je predvsem odvisen od predstavitelja Abul Hassana, glavne basovske partije te opere. Posamezne vloge pri premijeri so sledeče zasedene: Abul Hassan — g. Betetto, Nuredin — g. Mestek, Baba Mustafa — g. Mohorič, Margijana — gna. Frisekova, Bostana — gna. Sfiligojeva in Kalif — Šubelj. Poleg Betetta je naštudiral vlogo Abul Hassana g. Zathay in Margijane — gna. Ribičeva. Premijera opere se vrši za red B.

Kampanja francoskih socialistov zoper operacije v Maroku.

Tri vprašanja obvladajo danes francosko politično situacijo. To so maroško, finančno in ono volilne reforme.

Prvo vprašanje je najvažnejše in najnujnejše. Medtem, ko so angažirane francoske čete z Abd El Krimom, vodijo francoski socialisti in komunisti najživahnejši boj za to, da se preneha z operacijami v Maroku. Ker pa tvorijo socialisti uvaževanja vreden del sedanje vladne večine, je stvar zelo ne-

prijetna. Ako jim ministarstvo Painlevé ne ugotovi v maroškem vprašanju in tega nikakor ne more storiti — bodo glasovali zoper vlado ter pride v kartelo do razkola.

Socialisti zastopajo v maroškem vprašanju to svoje stališče iz dveh vzrokov: prvič zasledujejo pri tem strankarskopolični cilj intenzificiranja dobrih odnosov med II. internacionalo, kateri pripadajo, in med III. internacionalo; drugič pa zasledujejo pri

Dnevne vesti.

BREZ SRCA.

Prof. Mlaker v Ptuj je »klerikalec«. Bil je zato prestavljen v Srbijo, ker tak je zakon naših državotvorcev, da je treba »klerikalce« kazensko prestaviti v Srbijo. Tudi to slednje je zanimivo.

Kot državni uradnik seveda prof. Mlaker nima bogzna kakih dohodkov in zato ni v stanu, da bi čez noč na svoje stroške odpoval v Srbijo. Prosil je zato predjem. Bil mu je odklonjen. Šele tik pred odhodom vlaka si je mogel izposoditi denar, dočim je ostala njegova družina v Ptuj brez denarja. Reven uradnik mora tako vzdrževati dvojno gospodinjstvo.

Siti razumejo tudi ta čudež, toda človekoljubi se zgražajo.

Toda zgražajo se tudi narodnjaki. Zakaj nemala zasluga prof. Mlakerja je, da je bil za pljuške volitve stvorjen narodni blok in da je SLS nanj pristala. Prav noben čudež ne bi bil, če SLS v bodoče ne bi hotela razumeti svoje dolžnosti, da sodeluje v nacionalnem bloku, ki tako postopa z njenimi člani.

Posledice takega sklepa SLS si more izračunati vsak Ptujčan.

In zato bi povdarili: Kdor nima srca za trpine, ta nima ljubezni do naroda in samo laž je nacionalizem, ki ne pozna obzirov do socialno slabotnih.

V brezsrčnosti današnjih mogotcev je tudi fotografija njihove »ljubezni« do naroda. In s tem povdarekom končamo.

— Popravki ne zadostujejo. Na odkritja »Naše Straže« glede delovanja nekaterih Zerkovih prvkov »sta poslala« po § 19. tiskovnega zakona popravke dr. Andrejčič in Lovro Petovar »Naši Straži«. Koncem popravka sporoča dr. Andrejčič »Naši Straži«, da je ne bo tožil, če izjavi v uradniškem delu, da je bila mistificirana. Kot odgovor na dr. Andrejčičovo pismo objavlja »Naša Straža« popravek dr. Andrejčiča in obenem nova in konkretna odkritja ter obenem pozivlja dr. Andrejčiča, da toži. Popravek Lovra Petovarja priobči »Naša Straža« šele v prihodnji številki. — Čudimo se, da se gospodje v takih stvarih sploh poslužujejo popravkov, ko vendar ves svet ve, da se za popravke po § 19. tiskovnega zakona niti najmanj ne zahteva, da bi bili resnični.

— Na naslov poštne direkcije. Naši naročniki na Pragerskem in v Hajdini pri Ptuj se pritožujejo, da ne dobijo redno lista, ki jim ga pošiljamo potom poštne ambulanice. Z ozirom na to, da se vrši ekspedicija v naši upravi redno, je iskati krivdo pri personalu poštne ambulanice. Zato prosimo, da se ta nedostatek odpravi. Zahtevamo, da napravi poštno ravnateljstvo red!

— Premestjenje. Državni kopališki zdravnik v Rogaske Slatini dr. Treo je premestjen v Gornji grad, dr. Brabec pa iz Rogatec v Rogaske Slatino.

— Novi stanovanjski zakon. »Uradni list« ljubljanskega mariborske oblasti, št. 46 z dne 23. t. m. objavlja novi stanovanjski zakon, ki je stopil, kakor znano v veljavo s 15. majem.

— Razpisano mesto. Odda se mesto višjega pisarniškega oficijala pri okrajnem sodišču v Ljutomeru in vsako drugo mesto pisarniškega uradnika III. kategorije, ki bi se izpraznilo tekom razpisa ali vsled razpisa.

— Prošnje naj se vlože do 20. junija t. l.

— Razpored porotnih obravnav. Kakor smo že poročali, se prične dne 2. junija letošnje drugo porotno zasedanje. Ako ostane pri dosedanjih določbah, bo trajalo porotno zasedanje 10 dni. Red porotnih obravnav je sledeči: Dne 2. junija Josip Weithauser in Peter Mekinc (uboj), dne 3. junija Anton Sitar, Fran in Marija Boncelj (§ 166. k. z.), dne 4. junija Peter Golob (§ 166. k. z.), dne 5. junija Fr. Alič, (umor), dne 9. junija Josip Mayer (goljufija). Na vrsto pridejo še sledeči (samo dnevi še niso določeni): Stanko Demšar (tatvina), Josip Rakovec (tatvina), Anton Funderle (tatvina), Alojzij Jelovec (posilstvo), Ivan Bonča (težka telesna poškodba), Jurij Gru-

bačević, Nikolaj Weber (poneverba) in last not leas znani veleslepar Anton Srebotnjak (ta pa le v slučaju, če ga bo hotelo inozemstvo izročiti).

— Skandalozno postopanje orožnikov. Novogradiški »Graničar« prinaša sledečo interesantno, toda žalostno vest. »Sava je prestopila bregove in prebivalci Mačkoveca so morali pobegniti v Visoko gredo. Tam so si napravili iz vej nizke šotore. Orožniki so prišli rekvirirali puške. Pri tej priliki so vlačili ljudi iz šotorov ter jih neusmiljeno pretepavali in suvali s puškinimi kopiti. Tepli so vse od 14-letnih dečkov do 70-letnih starcev. »Graničar« vprašuje: Kdaj se bo nehala ta žandarska prepotenca? Zoper vsa la ostudna divjaštva, nad katerimi se zgraža vsak izobražen človek, ne ukrenejo višje oblasti ničesar!

— Komunistični napad na japonskega generala. Te dni je poskušala skupina komunistov umoriti generala Wukudo v Tokiju. General Wukuda je igral za časa obsednega stanja po katastrofalnem potresu v letu 1923 važno vlogo. Atentat se ni posrečil.

— Potresna katastrofa na Japonskem. Seismologi so mnenja, da se ni bati nadaljnjih stresljev. Površina, na kateri je bil potres, meri samo 25 kvadratnih milijonov, toda intenziteta potresa je enaka oni potresa iz leta 1923. Samo dejstvu, da na tem ozemlju ni večjih mest, se je zahvaliti, da ni napravil potres naravnost katastrofalne škode. Skupna škoda se ceni na 70 milijonov jenov. Natančnih poročil še ni, ker je prekinjena tudi brzojavna in telefonska zveza. Kljub temu so znane nekatere nove podrobnosti. V bližini mesta Ashija se je zrušil železniški tunel ravno v trenutku, ko ga je pasiral vlak. Ruševine so pokopale vlak, in vsi potniki so poginili. V bližini mesta Yenbudo je padel neki vlak v prepad. Najbolj prizadeta je južnozhodna obala otoka Hon-do. Število ubitih oseh se ceni na tisoče.

— Katastrofalni zračni vrtnec v Mali Aziji. Ze od sobote divja po vsej srednji in južni Anatoliji strašen tornado. Število ubitih in ranjenih je znatno. Mnogo hiš in minaretov je porušeno. Vihar je nekatere hiše takorekoč odnesel. Škoda se do tega trenutka še ne da oceniti.

— Potop turškega parnika. Te dni se je potopil pri vzhodu v Bospor neki turški parnik. 44 oseb je utonilo. Od mornarjev se je rešilo pet mož.

— Pogrešan angleški raziskovalec. Mladega angleškega raziskovalca G. M. Dyotta, ki je raziskoval amazojske veletok od izliva v morje do izvira, že nekaj časa pogrešajo. Zadržana poročila je poslal iz vrha hriba Sangar, ki ga ni dosegel do sedaj še noben Evropejec.

— Iz Moskve v Peking. Sovjetska letalska družba pripravlja velik propaganden polet iz Moskve v Peking in sicer preko Mongolske in puščave Gobi. Preleteti bi bilo treba 7000 kilometrov. Poleta se udeležijo 6 letal, od katerih so bila tri izdelana v sovjetskih tovarnah. Polet organizira rusko društvo prijateljev avijatik. Polet čez puščavo Gobi in Bajkalsko gorovje je letalsko zelo težavno. Nobenega dvoma pa ni, da bodo sovjetski piloti, ki so preleteli nad 8000 metrov visoki Karakosum, kos tudi tej nalogi.

— Velika nesreča dveh motociklistov pri Mariboru. Te dni se je pripetila na državni cesti blizu Lajtersperga pri Mariboru velika motociklistova nesreča. Sin tovarnarja Maks Poschinger in sin fotografa Kurt Mayer sta napravila na motornem kolesu izlet v okolico. V bližini Lajtersperga sta jima prišla nasproti 77letni viničar Fran Karl in njegova žena. Izognila sta se sicer sprva, ko sta slišala znamenje motociklistov in stopila sta v travo. V zadnjem hipu pa si je Fran Karl premislil ter hotel iti preko ceste. Vodnik motocikla je nevarnost opazil in hotel se je izogniti. Toda bilo je že prepozno. Kolo je pograbilo Franca Karla ter ga treslo s tako silo na tla, da je odtrgalo možu desno levo nogo. Motociklista sta odletela v stran. Poschinger si je zlomil pri padcu levo roko, se hudo pobil na glavi in si pretrpel možgane, Mayerjeve poškodbe niso težke. Ko

je prišel na kraj nesreče rešilni voz, je bil Franc Karl že mrtev.

— Veliki požar v skladišču avtomobilov. Te dni je izbruhnil v skladišču avtomobilov Aga-družbe v Lichtenbergu na Nemškem požar. Pogorelo je petindvajset avtomobilov. Škoda je velika. Ugotovljeno je, da je ogenj podtaknila zločinska roka.

— Železniška nesreča pri Poljčanah. Na progi Celje-Maribor na postaji Poljčane se je pripetila v nedeljo železniška nesreča. Ko se je hotel odpeljati vlak iz postaje, je počila iz doslej nepojasnjenih vzrokov na stroju cev. Vroča para, ki je puhnila iz stroja je hudo opekla po vsem telesu vlakovodja Antona Kiesslicha iz Maribora, ki so ga morali prepeljati v Maribor. Vled te nesreče je imel vlak skoro dve uri zamude.

— Na vlomilce je streljal. Te dni so hoteli obiskati vlomilce sušilnice mesarja Gjura Puntigarja v Gračanih. Toda morali so odstopiti od svoje nakane: prepodil jih je pes, čigar lajanje je opozorilo mesarja, ki je popadel puško in oddal na vlomilce na strehi par strelcev. Vlomilci so jo hoteli nato odkuriti. Na cesti so navalili na mesarja, ki je pa, ne bodi len, oddal na trojico še en strel. Eden od svedrovcev so je zgrudil takoj na tla. Njegova dva tovariša sta ga pobrala in vlekla seboj v bližnji gozd. Gjuro Puntigar je prijavil stvar policiji.

— Samomor rimskega romarja. Na istem mestu v Rimu, kjer se je vrgel nedavno v napadu verske blaznosti pod vlak mlada dama, je končal te dni svoje življenje neki romar. Nahajal se je v večji družbi ljudi, ki so prišli v Rim proslaviti sveto leto. Nenadoma se je ločil od svojih sopotnikov ter zaklical: »Jaz hočem umreti za mater božjo. V paradižju hočem!« In skočil je pod vlak, ki je pridrvel v istem hipu mimo. Še umirajoč je vzklikal: »Viva la Madonna!«

— Odpeljen parnik. Parnik sovjetske trgovske mornarice »Ulrič« se od 10. t. m. pogreša. Sedaj so dobile oblasti v Odesi poročilo, da je brzojavil kapiten parnika iz Varne: Sredi morja so me prisilili neznan potnik z revolverji v rokah, da sem moral peljati parnik v Varo, kjer ga sedaj zadržujejo. Ne da bi poročal kakšno podrobnost, prosi kapiten za čim najhitrejšo pomoč. Sumi se, da je bil parnik odpeljan po naročilu Grka Neoptusa, ki je bil v času pred revolucijo njegov lastnik in ki se nahaja sedaj v Bulgariji.

— Mistificirana policija. Londonska policija je bila nedavno žrtev originalne mistifikacije. Bila je huda nevihta, nakrat dobi policija telefonično obvestilo, da je zbežal na streho neke hiše v Nord-folk-Street nevaren vlomilec. Policija je obkolila hišo in več stražnikov je zlezlo na streho, da primejo vlomilca. Toda o vlomilcu ni bilo ne duha ne sluha. Pozneje se je izkazalo, da je bila policija imenitno potegnjena od družbe vlomilcev, ki je stvar inscenirala v ta namen, da je — med tem, ko je koncentrirala policija svojo pozornost na lov za dozdavnim pobeglim vlomilec — nemoteno izvršila velik vrom v sosednji hiši.

— Ljubico svojega očeta ustrelila. V bližini Chicaga se je pripetil nedavno dogodek, ki je vzbudil radi mladosti glavne junakinje veliko senzacijo. Petnajstletna deklica Lucila Wunsch je streljala na ljubico svojega očeta ter jo precej težko poškodovala. Ze pred dalj časom je opazila deklica na svojo veliko žalost, da ima njen oče ljubico, ter da vsled tega popolnoma zanemara svojo ženo. Deklica je kupila samokres in ko je srečala kmalu nato v družbi svoje matere na izprehodu očeta z njegovo ljubico, je potegnila revolver ter je ustrelila na prijateljico svojega očeta. Kroglja je prodrla pljuča. Tudi oče in mati, ki sta hotela intervenirati, sta bila lahko ranjena.

— Ker je miril. Te dni je popivala v neki dunajski gostilni družba štirih pijancev. Po policijski uri so se možakarji skregali. Preprič se je nadaljeval na cesti. Pristopil je nakar Fran Chlebnitšek ter pričel prepričavo se miriti. V tem trenutku je potegnil eden izmed pijancev nož ter ga zasadil Chlebnitšku v rebra. Natak se je zgrudil na mestu mrtev na tla, družba jo je pa odkurila.

— Zopet 16 leten mladenič izginil na Dunaju. Te dni je prijavil vratar Andreas Ge-

schwandtner na Dunaju, da je izginil njegov 16 letni sin na zagoneten način. Dečko je bil priden in ubogljiv. V soboto je šel, kakor vaak dan, na delo k svojemu mojstru, in od tedaj ni nobenega sledu več o njem.

— Za svojo žensko čast v smrt. Nedavno so našli v vasi Černem pri Gacku mlado Andžo Čupić obesimo. Andža je bila najlepša deklica v vasi ter hčerka bogatega in uglednega posestnika. Pred kratkim se je zagledala devotica v fanta, ki ga je poznala vsa vas kot velikega pijanca. Fant je prišlo izkoristil ter vzel zaljubljeni deklici deklislo čast, nakar jo je zapustil. Ko je začutila Andža, da se nahaja v blagoslovljenem stanju, se je iz obupa obesila.

— Zagonetna tatvina briljanta. Te dni je bila izvršena v trgovini zlatarske tvrdke Klein in Freygang v Novem Sadu zagonetna tatvina briljanta. Zlatarja sta izročila diamant nekemu delavcu, da ga vdelja v prstan. Mož je imel dragoceni kamen shranjen v miznici. V torek popoldne je imel diamant in še več drugih kamnov na mizi. Tedaj sta prišla k njemu neki juvelir iz Subotice in njegov potnik. Sedla sta poleg njegove mize in pričela razgovor. Medtem se je mož za trenutke odstranil. Kmalu na to, ko se je vrnil, sta obiskovalca odšla. Delavec je shranil dragulje v miznico, ni pa pogledal, če je med njimi tudi briljant. Drugi dan je opazil, da je kamen izginil. Aviziral je policijo, ki pa ne more ničesar izslediti. Briljant je vreden 25.000 Din.

— Samomor iz nesrečne ljubezni. V pisarni Guttmann v Osičku se je odigrala te dni tragična scena. 21-letni namesničev podjetja Lacinar je izvršil iz nesrečne ljubezni samomor. Prosil je svojo kolegino, da mu je zapela najljubšo mu pesem. Gospodična je ugodila njegovi želji. Medtem pa, ko je pela, je potegnil nesrečni mladenič neopazno browning ter si pognal krogle v sree. Obležal je na mestu mrtve.

Ljubljana.

— Cvetlični dnevi in »Družba sv. Cirila in Metoda«. Svoječasno je bila C. M. družba upeljala cvetlični dan, kateri je prinesel vsako leto pred vojno družbi prav lepe dohodke. Ta prireditve se je med ljudstvom kmalu udomačila in vsak zaveden Slovenec je dragevolje odkupil cvetko ter položil svoj dar domu na oltar. Pozneje pa se poseglo po tej prireditvi mnoga druga društva, ki so na ta način odzvela družbi njene običajne dohodke. I. mestna ženska C. M. podružnica v Ljubljani je že pred meseci določila, da priredi na binkoštni ponedeljek cvetni dan. Opustila pa je sedaj to namero, ker so se vršili letos v spomladnem času skoro vsako nedeljo cvetlični dnevi, v korist raznim društvom. Družba sv. Cirila in Metoda pa ne sme biti oškodovana, zato je sklenila omenjena podružnica, da priredi v jeseni cvetlični dan ali kako drugo prireditev. Opozarjamo že sedaj na to vsa druga društva.

— Uporaba hodnikov Dunajske in Dolenjske ceste. Sreški poglavar za ljubljansko okolico razglša: Levi banket Dunajske ceste je rezerviran izključno za pešce. Vporaba desnega je dovoljena tudi kolesarjem in ročnim vozičkom, ki pa se morajo brezpogojno umikati pešcem. — Na Dolenjski cesti je dovoljena kolesarjem in ročnim vozičkom vporaba obeh hodnikov. Kolesarji in ročni vozički pa se imajo umikati pešcem. Motorna kolesa ne smejo vporabljati nobenega hodnika na nobeni od navedenih dveh cest.

— Poškodovanje mestnih nasadov. V zadnjem času se opaža, da delajo razni zlokovci občutno škodo v mestnih parkih in nasadih, in sicer s tem, da trgajo cvetje, lomijo grmičevje ter pokončavajo ograje in klopi. Pazniki mestnih nasadov imajo strogi nalog vse take škodljivce ovaditi kazenski oblasti. V interesu varstva nasadov so občinstvo naproša, da samo varuje javno imovino in opozori na vse take zlikovce paznike nasadov ali pa policijsko zlože.

— Mestna zastavljavnica binkoštno soboto radi snaženja ne posluje.

Edgar Rice Burroughs:

Tarzanovi doživljaji v džungli.

Džungelska dežela, v kateri vlada Kudu, solnce se bistveno razlikuje od dežele, katero vlada Goro, luna. Podnevi izgleda džungla po svoje — ima svoje solnčne in senčne plati, posebne ptice, posebne cvetice in živali, čijih glasovi tvorijo dnevni šum. A luči in sence noči so tako različne od dnevnih, kot luči in sence našega sveta od drugega. Gorine živali, cvetice in ptice so drugačni, kot one džungelske, kadar vlada solnce Kudu.

Tarzan je ljubil nočna potovanja po džungli, ker se je veselil teh razlik. Ne le, da je bilo življenje vse drugačno, tudi po moči je bilo silnejše in pa bolj romantično. Tudi nevarnosti je nudilo mnogo več, za Tarzana pa je pomenila nevarnost začetno življenje. Vrhutega pa so bili glasovi džungelske noči — tulenje levov, kriki leopardov, grozni smeh hijen Dango — godba ušesom opičjega človeka.

Mehke stopinje nevidnih nog, sušljanje listja in trave pod koraki divjih živali, sijaj njihovih svetilkajočih oči iz teme, potem še milijoni glasov, katere je pač sluh prestregel, vid in vonj pa nista mogla ugotoviti skrivnega življenja, ki jih je povzročilo — vse to je tvorilo za Tarzana posebno dražest džungelske noči.

Danes ponoči je bil napravil posebno velik

65

krog — najprej se je obrnil na vzhod, potem na jug in sedaj se je v loku vračal k severu. Njegove oči, ušesa in nos so bili neprestano na preži. Med glasove, ki jih je poznal, so se mešali tuji toni — grozni glasovi, kakršnih ni nikoli prej slišal, dokler ni Kudu poiskala svojega počivališča daleč tam zunaj ob jezeru — glasovi, ki so pripadali luni Goro in skrivnostnim uram njene vlade. Ti glasovi so dali Tarzanu mnogokrat misliti. Zmedli so ga, ker je mislil, da pozna svojo džunglo zelo natančno in da mu ni nič tujega v njej. Ker so se barve in oblike ponoči razločevale od svoje dnevne podobe, mu je včasih prišla misel, da se s Kudinim odhodom in prihodom Gore tudi glasovi menjajo in take misli so zbudile v njegovi glavi nejasno slutnjo, da sta morda Goro in Kudu kriva te spremembe. Kaj je bilo torej bolj naravno, kot da je i solncu i luni, kakor tudi sebi pripisoval osebnost? Solnce je bilo živo bitje in je vladalo podnevu. Luna, s pametjo in čarobnimi močmi, je vladala ponoči.

Tako je delovala njegova nešolana človeška pamet in iskala v temni noči nevednosti razlage za stvari, katerih ni mogel niti otipati, ne vohati ali slišati in pa razlage velikih neznanih naravnih sil, katerih ni mogel videti.

Ko se je Tarzan na svoji poti zopet obrnil proti severu, je občutil njegov nos z ostrim duhom gorečih tresk tudi sled po Gomanganjih. Opičji človek se je urno obrnil v smer, iz katere mu je lahna

nočna sapica prinašala sled. Kmalu je zagledal rdeči odsev velikega ognja v gostem zelenju. Ko se je Tarzan ustavil na bližnjem drevesu, je opazil približno pol ducata zamorcev sedeti okoli ognja. Očividno so bili lovci iz Mbongine vasi, katere je noč prehitela v džungli. V krogu so zgradili okoli sebe bomo iz trnja v nadi, da bodo z ognjem lahko odgnali velike zveri.

Da to upanje ni bilo prav močno, je pričal veliki strah, ki je tičal v široko odprtih očeh in tresočih postavah čepečih, kajti Numa in Sabor sta že renčeče lezla po džungli proti njim. Še druga bitja so čakala v senci onkraj ognja. Tarzan je opazil njihove svetlikajoče rumene oči. Tudi zamorci so jih videli in so se zgrozili. Potem se je eden dvignil, potegnil gorečo vejo iz grmade in jo vrgel v smeri proti očem, ki so takoj ugasnile. Zamorec je zopet počenil na tla. Tarzan je ostro opazoval in je spoznal, da je trajalo par minut, predno so se zopet pojavile oči paroma.

Sedaj sta prihajala lev Numa in njegova tovarišica Sabor. Ostale oči so se razpršile pred pretečim renčanjem velikih mačk na levo in desno in ogromne okrogle luči so same žarele v temi. Nekateri črnci so vzdihovaje padli na obraz, a eden, ki je že preje vrgel gorečo vejo, je zagnal sedaj lačnemu levu drugo prav v obraz in tudi te oči so zginile, kakor prej manjše pred njimi. Tarzan je napeto opazoval.

PRIPRAVIL ZA TISKOVNI SKLAD „NAROD. DNEVNIK“

Se nobene vesti o Amundsenovi ekspediciji.

Glavna brzojavka iz Spitzbergov ni posla! Amundsen dosedaj še nobenega poročila. Parak »Hobby« se je vrnil v Wellman Bay. Preiskal je morje severno in zapadno daneskega otoka ter ugotovil, da so prilike glede ledu prav nepovoljne. Dejstvo, da se Amundsen toliko časa ne vrne vzbuja precejšno vznemirjenje. Ako so se pokvarila letala, bodo imeli raziskovalci dolgo in nevarno pot. Vreme je oblačno, temperatura mrzla. Z vrha otoka pri Amsterdamu opazuje kapitan parnika »Fram« morje v smeri proti severu in gleda, če se ne bodo prikazali »rakoplovi«. V Oslo razširjajo novine raznovrstne domneve, toda v resnici ne ve nihče ničesar.

V Oslo opozarjajo na to, da ima Amundsen pri svojih polarnih ekspedicijah navado, da izostane čim dalje mogoče, da tako vidi čim največ mogoče. Tako je ostal leta 1911, ko je dosegel južni tečaj, dva dni na mestu ter napravil skice in ukrenil vse potrebno, da je odstranil možnost vsakega dvoma o tem, da je bil res na južnem tečaju.

Vesti, ki prihajajo iz Newyorka, so pa jako pesimistične. Najznamenitejši raziskovalci, kakor Barlett in Hensen, so mnenja, da Amundsen še nikakor ni mogel priti na severni tečaj. Tudi ti raziskovalci so mnenja, da opravičuje dejstva, da Amundsen ne pošlje nobene vesti, k resnemu vznemirjanju. V Ameriki se boje, da je Amundsen tragično končal z svojo ekspedicijo, ki obstoji iz 8 mož. V pondeljek sta brzojavila parnika »Hobby« in »Fram« v Newyork, da o ekspediciji ni prav nobenega sledu. Parnika sta krožila vso noč po morju, ne da bi bila kaj videla. Domneva se tudi, da je moral Amundsen pristati radi megle in viharja na Alaski.

V Ameriki se pripravljajo rešilne ekspedicije. Govori se, da se pošljejo na sever dva zrakoplova, med njima slavni »Los Angeles«. Raziskovalec Hammer, ki je spremljal Amundsen na njegovem prvem potovanju, se pripravlja, da ga gre izslediti v aeroplanu. Tudi raziskovalec Mac Millan, ki pripravlja za mesec junij polarno ekspedicijo, je izjavil, da je pripravljen prenehati s pripravami in se udeležiti rešilne akcije. Amerikanska Geografična družba, ki financira Mac Millanova podjetje, je izjavila oficijelno, da bo dala, ako ne pride nobenih vesti, na razpolago dva aeroplana za rešilno akcijo.

SILEN ORKAN V POLARNIH KRAJIH.

Iz Pariza opozarjajo na to, da ne more priti Amundsen, ker ni hotel preobremeniti svojega aeroplana z aparatom za radiotelegrafijo, na noben način v stik s parnikom »Fram«. Domneva se, da je bil Amundsen prisiljen pristati. Iz Grenlandije je prišel v noči od sobote na nedeljo radiotelegram, ki poroča o silnem orkanu v krajih okrog severnega tečaja. Ciklon more, kakor ve Amundsen iz skušnje, ki jo je napravil pred tremi leti, trajati več kakor 48 ur nepretrgoma. Kar se tiče možnosti, da bi pristal Amundsen na severnem tečaju, meni Henson, edini človek, ki je prodrl s Pearyjem leta 1909 v belo samoto severnega tečaja, da tam sploh ni nobenega kraja, kjer bi bilo mogoče pristati z aeroplanom. Tam so samo ledene skale in ledene gore.

Če bo trajalo slabo vreme, kakor se je bati po mnenju meteorologov, še dalj časa, bosta odplula ladiji »Hobby« in »Fram« iz welske luke ter raztegnili iskanje ob ledenih klopeh, na katerih je utegnila pristati ekspedicija.

COOK IN PEARY.

Leta 1909 sta se borila Cook in Peary med seboj za stavo, kdo izmed njiju je dosegel prvi severni tečaj. Predložila sta rezultate svojih raziskovalnih potovanj družbam učenjakov. Kljub temu ni zvedela javnost pravih stvari, kateremu izmed njiju v priilog je bilo vprašanje rešeno. Cook je trdil, da je dosegel dne 21. aprila 1908 severni tečaj. Ker pa je imel smolo, da ni dobil pri svojem povratku v Evropo zveze, je moral prezimiti še enkrat arktičnih krajev. Njegov brzojav, ki je oznanil svetu njegov uspeh, je prišel samo nekaj dni pred Pearyjem. Peary je datiral svojo zmago z 8. aprilom 1909. Prepričani so bili predložiti razsodišču znanstvenikov. Cookovi zapiski so bili izročeni kopenhaski univerzi, dočim je preiskovalna Pearyjeve Geografična družba v Washingtonu. Cooku so očitali, da ni predložil materiala svojih opazovanj, temveč samo rezultate, ki niso mogli služiti kot dokaz zato, da je res dosegel severni tečaj. Kar se tiče Pearyja, se je suponiralo kot verjetno, da je bil dne 6. aprila 1908 oddaljen samo še 8 in pol kilometrov od severnega tečaja ter, da se je približal končno severnemu tečaju na saneh od distance treh kilometrov. Cooka je označilo takrat novinarstvo kot sleparja, pozneje pa mu je objektivna znanost popravila marsikako krivico. Priznalo se je, da je odgovoril na marsikako bistveno vprašanje nedvomno prvi.

Sokolstvo.

Slavnostno odkritje Tyrševega doma se je vršilo v nedeljo v Pragi. Dom je impozantna stavba, ki popolnoma ustreza tudi nad vse obsežnim nalogam in visokim ciljem praškega sokolstva. Zastopuje, če omenimo, da je dvorana Tyrševega doma največja dvorana v Pragi. Odkritje se je spremenilo v pravi sokolski in slovanski praznik. Poleg Francozov so bili pri odkritju zastopani vsi slovanski narodi in sicer: za Jugoslovanske Sokolski Savez, br. Gangl, za poljsko sokolstvo načelnik Klos, za rusko dr. Vergun, za lužiške Srbe dr. Šleca. Poleg njih so bili na slavnosti tudi člani mednarodnega olimpijskega odbora z zastopniki Belgije, Švedske, Švicarske, Anglije, Jugoslavije (dr. Bučar), Anglije, Grške, in Madžarske. Slavnostnega odkritja se je udeležil tudi predsednik Masaryk in vsa češkoslovaška vlada z ministrskim predsednikom Švehlo na čelu. Slavnost je otvoril diven sprevid sokolov po Pragi. Sprevida se je udeležilo 8000 članov in 1700 članic z 92 zastavami ter 16 godbami. Akt otvoritve se je odigral na dvorišču Tyrševega doma. Za jugoslovansko sokolstvo je govoril brat Gangl. Nato so sledili telovadni nastopi, ki so bili sijajen dokaz velike višine sokolskega dela. Vsa slavnost je potekla v najlepšem redu in je pomenila novo zmago sokolske misli.

NOVI VOZNI RED »EKSPRES«.

Danes je izšel cenjenim čitateljem dobro znani in splošno priljubljeni žepni vozni red »Ekspress«, ki stopi v veljavo 5. junija

Opozarjamo

cenj. inserente, da sprejema uprava »Narodnega Dnevnika« o priliki

Binkoštnih praznikov

oglase do petka 29. t. m. zvečer do 5. ure.

Oglašajte pravočasno!

1925. Oblika je ista kot lansko leto, vsebina pa veliko bogatejša. Izdajatelji so se ozirali pri sestavi voznega reda pred vsem na praktičnost in potrebo slovenskih potnikov. Poleg železniških prog Jugoslavije, jadranske plovitbe, poštinih in avtomobilnih zvez itd., obsega letošnji vozni red tudi vse proge Julijske Benečije in Slov. Korotana. Posebno opozarjamo gg. lesne trgovce, da se nahajajo v tem voznem redu že izračunane vozne za prevoz lesa vseh vrst v vozovnih nakladah od vseh postaj v Sloveniji do Postojne in Bistrice Boh. jez.

Kljub bogati vsebini in praktičnosti voznega reda »Ekspress« stane en izvod samo 10 dinarjev. Dobiva se po vseh večjih knjigarnah in na vseh postajah pri potniških blagajnah. Naroča se pri »Administraciji voznega reda »Ekspress« v Ljubljani, Borštnikov trg (prej Pred igriščem) štev. 1. Po pošti en dinar več. Knjigarne imajo pri takojšnjem plačilu in naročilu najmanj 20 izvodov 25% popusta.

Opozarjamo, da izdajajo ta vozni red po klicni strokovnjaki ljubljanske železniške direkcije ter je vsled tega najzanesljivejši in najtočnejši vozni red.

Istotam se naroča tudi Vozni red — službena izdaja Generalne direkcije drž. žel. v Beogradu. Cena Din 25.—

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA.

dne 26. maja 1925.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 bl. 63; Loterijska 2½% državna renta za vojno škodo den. 195, bl. 200; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 204; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 225; Merkantilna banka, Kočevje den. 110, bl. 125; Prva hrvaška štedionica, Zagreb den. 805, bl. 810; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana den. 185, bl. 195; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 132; Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana den. 375, bl. 385; Združene papirnice Vevče, Gorčane in Medvode d. d., Ljubljana den. 100, bl. 114; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 265, bl. 280; 4½% zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20; 4½% kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20.

Blago: Hrastovi frizi, od 4 do 10 cm, od 25 do 60 cm, I. in II., fco meja den. 1400; hrastovi hlodi, od 25 cm prem. napr., od 3 m dolž., fco naklad. postaja den. 520; trami 8/8, 8/11, 11/11, 11/13, 13/16, merkant. tesani, monte, fco meja den. 572; cerovi krli, od 25 cm prem. napr., od 2 m dolž., fco

naklad. postaja, 14 vag. den. 18, bl. 18; pšenica Rosafé, 80 kg, rinf., prompt., par. Ljubljana bl. 490; pšenica avstralska, rinfusa, prompt., par. Ljubljana bl. 485; pšenica Hard Winter 2, rinfusa, prompt., par. Ljubljana bl. 500; otrobi pšenični, drob., par. Ljubljana bl. 190; koruza, dob. maj, junij, par. Postojna, neocar. bl. 250; koruza, par. Ljubljana, plač. po prej., 1 vag. den. 235, bl. 235; rž, makedonska, 72/73 kg, par. Ljubljana bl. 400; ječmen 57/59 kg, maked. post. bl. 300; oves, makedonski, orig., par. Ljubljana bl. 360; krompir beli, fco dolenska postaja den. 125; krompir rumeni, fco štajerska postaja bl. 115; krompir rudečkast, fco štajerska postaja bl. 135.

BORZA.

— Zagreb, dne 26. maja. Devize: Curih 11.63—11.75, Praga 179.10—180.50, Pariz 307.50—312.50, Newyork 59.67—60.67, London 292.06—295.06, Berlin 14.25—14.40, Dunaj 0.08435—0.08555.

— Curih, dne 26. maja. Predborza: Beograd 8.50—8.55, Pariz 26.20—27, London 25.115—25.13, Newyork 516.50—517, Milan 20.60—20.675, Praga 15.30—15.35, Dunaj 0.007265—0.0085.

GALANTEN SODNIK.

Te dni se je bavila pariška javnost ponovno z malo senzacija izza lanskega leta. Dve dami iz »Casino de Paris«, ki sta sodelovali pri filmskem posnetku Avstrijca Kreislja nezadostno opravljeni ter bili vsled tega obsojeni radi javnega pohujšanja, ste stali pred vzklitnim sodiščem. Vzklie je imel uspeh. Galantni sodnik je znižal kazeno na 30, ozir. 16 frankov in izrekel vrhu tega kondicionalno sodbo. »Da bodo ostali vsaj vaši akti deviški«, je pripomnil ter se očitovsko nasmehnil lepima grešnicama. Tem nasprotno je bila obsodba Kreislja — mesec ječe in 200 frankov globe — potrjena. Zakaj ni tudi Kreisl lep deklica?

Mačka in oče.

Mlada učiteljica je razlagala učencem življenje mačke. Hotela je povedati posebno lepo, pa je slikala življenje mačke naravnost s pesniškim zanosom. »Predstavite si, otroci, da ležite zvečer v svojih posteljicah. Tema je in vse že spi. Tedaj se naenkrat nekaj tiho plazi, da se ga komaj sliši. Kaj neki je to?« Pa se oglasi mali Francek: »To je naš oče, ki se plazi iz gostilne.«

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.

Odgovorni urednik: Železnikar Aleksander. Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

Letošnjo košnjo trave in nemške detelje bo prodajal na binkoštni pondeljek, dne 1. junija ob 2 uri popoldan **IVAN KNEZ iz Ljubljane** pri Ančnikovem kozolcu v Spodnji Šiški.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić in drug
Ljubljana, Bohoričeva ul. št. 24
Telefon štev. 560
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

MALI OGLASI

Cene oglaševanja do 15 besed Din 5.—, vsake nadaljnje besede 2½ para.

Gospodična

srednjih let, dobra kuharica, gre kot gospodinja k starejšemu gospodu ali pa tudi kot vzgojiteljica. — Ponudbe na upravo lista pod »Poštena«.

Kontoristinija

z dveletno prakso, absolventinja II. razreda trgovske šole, vešča popolnoma vseh pisarniških del, išče službo v Ljubljani za takoj ali pozneje. Gre tudi proti nizki plači. — Ponudbe prosi na upravo lista pod »Marljiva in zanesljiva«.

Trgovski uradnik

perfekten knjigovodja in korespondent z dolgoletno prakso išče primerenega mesta pri večjem podjetju. — Ponudbe pod »Prvo vrstna moč« na upravo lista.

Mlad inteligenten

gospod se želi v svrhu poznejše ženitve seznaniti z mlado premožno damo prikupne zunanosti. Ponudbe s sliko in polnim naslovom na upravo »Narodnega Dnevnika« pod šifro »Sreča«.

Za žejo

najboljši pravi Maršnerovi šumeči limonadni bonboni »Brause«.

Zastopstvo in tovarniško skladišče za Jugoslavijo,
JOSIP VITEK
Ljubljana, Krekov trg 8.

Instrukcije

v vseh predmetih daje dijak gimnazije. — Naslov se izve v upravi.

Abadie

izprazni papir zopet stalno na zalogi A. Lampret, Krekov trg 10.

Uradnica

z večletno prakso vešča popolnoma vseh pisarniških del, išče službo na deželi. — Ponudbe prosi na upravo lista pod šifro »Vesna in marljiva«.

Seznaniiti

se želi mlada gospodična z istotakim gospodom v svrhu skupnih izletov. Cenjene ponudbe na upravništvo lista pod »Vesna«.

Kupi se

še dobro ohranjen cepin. — Ponudbe na upravo lista pod »Planine«.

Sprejme se

več gospodičen na zelo dobro domačo hrano. — Naslov pove uprava lista.

Sirite, Narodni Dnevnik

NAJBOLJŠA

„PUCH“ KOLESA

po zelo ugodnih cenah dobite edino le pri **IGN. VOK, LJUBLJANA, Sodna ulica 7**

MODNI SALON

MINKA HORVAT, Ljubljana
STARI TRG ŠTEV. 21

ima vedno v zalogi najnovejše damske in dekliške slamnike in klobuke. — Žalni klobuki vedno v zalogi Popravila se sprejemajo.

GAMAUFVOVO umetno gnojilo za cvetlice

je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rasti do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena zavojčku Din 3.—.

Razpošilja društvo: **„VRTNARSKA ŠOLA“ V KRANJU.**

Stalna zaloga: Herzmansky, Kersika, Adria, Bajc, Urbanič, Farc

Josip Petelinč, Ljubljana

Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!

Popolna potrebščina za življenje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, izpis robe, ščetke, sušilnice, toaletno blago. Telefon 915